

(7) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਮਲਬਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

KSK

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

~

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਏਡੀ ਕੋਸ਼ਲ ਜੇ

ਕਲਕੱਤਾ ਇੰਸ਼ੌਰੈਂਸ, ਲਿਮਿਟੇਡ., - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ.

1970 ਦਾ CR ਨੰਬਰ 230.

5 ਮਈ 1970 ਈ.

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ (1939 ਦਾ IV)— ਧਾਰਾ 110-ਏ— ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1925 ਦਾ XXXIX)— ਧਾਰਾ 306— ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ ਲਈ ਧਾਰਾ 110-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ- ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪੈਡੀਸੀ ਦੌਰਾਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ — ਵਾਰਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ— ਕੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ, ਅਧਿਕਤਮ ਐਕਟੀਵ ਪਰਸਨਲਿਸ ਮੋਰੀਟਰ ਕਮ ਪਰਸਨਲਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। (ਪਰਾ ੩)।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਟਰ, ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮਿਤੀ 29 ਜਨਵਰੀ, 1970 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਧਾਰਾ 115 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ing. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ।

ਵੀਪੀ ਜੀ ਅੰਮੀ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਲਈ ਜੀ ਐੱਸ ਵੀ ਆਈਆਰਏ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ।

ਕਲਕੱਤਾ ਇੰਜੋਰੈਂਸ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ (ਕੇਸਲ, ਜੇ.)

ਨਿਰਣਾ

ਕੇਸਲ, ਜੇ.—ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੱਟਰ, ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ 29 ਜਨਵਰੀ, 1970 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰ (ਨਿਵਾਸੀ ਪੰਡ ਨੰਬਰ 1) ਅਤੇ ਧੀ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ) ਨੰਬਰ 2) ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 20,000 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 21 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 21 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਉਸ (ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ) ਨੂੰ ਹੋਈ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜ ਕਾਰਨ। ਸ਼ਾਮ 6.30 ਵਜੇ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ (ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3, ਟਰੱਕ ਨੰ. PNQ-2195 ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 4 ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਕਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਟਰੱਕ ਦਾ ਬੀਮਾ ਸੀ,

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਏ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਲੱਖਿਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਬੇਨਤੀ

ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ। ਨੁਮਾਇੰਦੇ।
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ *ਰਿਲਾਇੰਸ ਚੂਹੜ ਮੱਲ ਈਸ਼ਰ ਦਾਸ* ਬਨਾਮ *ਹਾਜ਼ੀ ਵਲੀ ਮੁਹੰਮਦ*, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ
(1) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਆਰਡਰ
22 ਧਾਰਾ 110 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। - ਐਕਟ ਦਾ ਏ, ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਦੇ
ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ "ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ
ਸੰਵੇਦਕ ਚਰਿੱਤਰ" ਦੀ ਸੀ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ
ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦਾ ਆਰਡਰ 22 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਏ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਹੈ। ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ "ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚਰਿੱਤਰ" ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ
ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ *ਚੂਹੜ ਮੱਲ ਦਾ*
ਕੇਸ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ

(1) 1968 ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜਰਨਲ 391.

ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ
ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ
ਲੰਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਨਾਂ
ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ
ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਅਵਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ
ਲਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ
ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ
ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਿਊਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ
ਧਾਰਾ 306 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਤਮ *ਐਕਟੀਓ ਪਰਸਨਲਿਸ ਮੋਰੀਟਰ ਕਮ*
ਪਰਸਨਲਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ। ਉਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ
ਹੈ-

“ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਗਦੇ
ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਜਿਊਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ; ਮਾਣਹਾਨੀ, ਹਮਲੇ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ
ਕਾਰਨ ਨਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ; ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ, ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ
ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਮਾਮੂਲੀ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ
ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ
ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ
ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (i) ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੇਲਵੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਟੱਕਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ
ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆਏ। ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ।”

- (4) ਸੈਕਸ਼ਨ 306a ਐਗਰੀਕਿਊਟਰਾਂ I.L.R. Punjab and Haryana (1972)2 ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ,

M/s ਮੁਲਖ ਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਦੀ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ, ਆਦਿ (ਬੀ.ਆਰ. ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਕਤਮ ਐਕਟੀਵ ਪਰਸਨਲਿਸ ਮੋਰੀਟਰ ਕਮ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਤਨਲਾਲ ਭੰਨਲਾਲ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂਲਾਲ ਹਜ਼ਾਰੀਲਾਲ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਤਮ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਐਗਰੀਕਿਊਟਰਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਜੋ ਸਾਇਦ ਵਾਰਸਾਂ ਜਾਂ ਵਾਰਿਸਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ ਨਾ ਕਿ ਵਾਰਸ ਖੁਦ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗੀ ਜੋ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੰਗ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦੋਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਬਚਿਆ ਹੈ।

(5) ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਫੁਲ ਬੈਚ:

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ, ਐਚਆਰ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਬੀਆਰ ਤੁਲੀ ਜੇ.ਜੇ.
M/S ਮੁਲਖ ਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ.

i

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1970 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 480.

21 ਦਸੰਬਰ 1971

ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ (1914 ਦਾ I)— ਧਾਰਾ 36— ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ— ਕੀ ' ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ— ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ—ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

- (2) ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਮਪੀ 2001
- (3) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1964 ਪਟਨਾ 548